

TURISTIČKA ZAJEDNICA POŽEŠKO – SLAVONSKE ŽUPANIJE

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU
S FINANCIJSKIM IZVJEŠĆEM ZA 2018.GODINU

Veljača 2019.

SADRŽAJ:

UVOD	4
PRIHODI PO VRSTAMA	5
1. Prihodi od boravišne pristojbe	5
2. Prihodi od turističke članarine.....	5
3. Prihodi iz proračuna županije.....	5
3.1. za programske aktivnosti.....	5
3.2. za funkcioniranje turističkog ureda.....	6
4. Prihodi od drugih aktivnosti	6
5. Ostali nespomenuti prihodi.....	6
6. Priljev kamate	6
7. Prijenos prihoda prethodne godine	6
RASHODI PO VRSTAMA	7
I. ADMINISTARTIVNI RASHODI	7
1. Rashodi za radnike.....	7
2. Rashodi za ured	7
3. Rashodi za rad tijela Turističke zajednice.....	7
II. DIZAJN VRIJEDNOSTI	8
1. Potpora događanjima	8
2. Potpora razvoju DMO-a.....	8
3. Potpora razvoju DMK-a	12
4. Projekt : Volim Hrvatsku	12
III. KOMUNIKACIJA VRIJEDNOSTI.....	12
1. Online komunikacije	13
1.1. Internet oglašavanje	13
1.2. Internet stranice i upravljanje Internet stranicama	13
2. Offline komunikacije	13
2.1. Oглаšавање у промотивним кампањама јавног и приватног сектора.....	13
2.2. Опće оглашавање	15

2.2.1. Oглаšavanje u tisku.....	15
2.2.2. TV oglašavanje	15
2.2.3. Vanjsko oglašavanje.....	16
2.3. Brošure i ostali tiskani materijali	16
2.4. Suveniri i promo materijali	17
2.5. Info table	17
IV. DISTRIBUCIJA I PRODAJA VRJEDNOSTI	18
1. Sajmovi.....	18
2. Studijska putovanja	18
3. Posebne prezentacije.....	20
V. INTERNI MARKETING.....	22
1. Edukacija	23
2. Koordinacija i nadzor sustava turističkih zajednica na području županije.....	23
3. Nagrade i priznanja (Projekt Volim Hrvatsku i ostalo)	23
VI. MARKETINŠKA INFRASTRUKTURA	24
1. Proizvodnja multimedijalnih materijala.....	24
2. Istraživanje tržišta	24
3. Formiranje baze podataka	24
4. Suradnja s međunarodnim institucijama	25
5. Banka fotografija i priprema u izdavaštvu.....	25
6. Jedinstveni turistički informacijski sustav	25
VII. POSEBNI PROGRAMI.....	25
1. Poticanje i pomaganje razvoja turizma na područjima koja nisu turistički razvijena	25
VIII. OSTALO	26
IX. POKRIVANJE MANJKA IZ PRETHODNE GODINE.....	26
DODATAK 1.....	27

UVOD

Izvješće o radu i finansijskom poslovanju Turističke zajednice Požeško-slavonske županije za razdoblje od 01. siječnja do 31. prosinca 2018.g. daje prikaz ostvarenih aktivnosti proizašlih iz usvojenog Programa rada za 2018.g. kao i odluka Skupštine, Turističkog vijeća i Nadzornog odbora Turističke zajednice.

Turistička zajednica Požeško-slavonske županije u 2018. godini realizirala je osnovne programske zadatke. Godina je bila intenzivna u svim programskim dijelovima, a pojačane aktivnosti ostvarene su u promotivnim aktivnostima, te nastavku realizacije novih turističkih proizvoda.

Tijekom cijele 2018. godine Turistička zajednica Požeško-slavonske županije odradila je i niz tekućih aktivnosti u sustavu turističkih zajednica:

- ✓ prikupljanje, obrada i izvješćivanje o ostvarenju turističkog prometa na području Požeško-slavonske županije,
- ✓ analiza i praćenje naplate boravišne pristojbe i turističke članarine i analiza i praćenje realizacije finansijskog plana za 2018. godinu,
- ✓ aktivnosti i poslovi prema nalogu Ministarstva turizma,
- ✓ aktivnosti i poslovi prema nalogu Hrvatske turističke zajednice,
- ✓ aktivnosti i poslovi u dogовору sa županijskim turističkim zajednicama klastera Slavonije,
- ✓ suradnja s lokalnim turističkim zajednicama na području Požeško-slavonske županije,
- ✓ i drugo.

U svom djelovanju Turistički ured Turističke zajednice Požeško-slavonske županije surađuje s Hrvatskom turističkom zajednicom i predstavništvima Hrvatske turističke zajednice u inozemstvu, 6 turističkih zajednica gradova i općina na području Požeško-slavonske županije, te koordinacijom županijskih turističkih zajednica klastera Slavonije, zatim s Ministarstvom turizma, Požeško-slavonskom županijom i HGK županijskom komorom Požega, Obrtničkom komorom, ostalim županijskim turističkim zajednicama, turističkim agencijama, jedinicama lokalne samouprave, medijima, Veleučilištem u Požegi, subjektima koji se bave djelatnostima u turizmu i ugostiteljstvu na području Požeško-slavonske županije i drugima.

PRIHODI PO VRSTAMA

1. Prihodi od boravišne pristojbe

Boravišna pristojba prihod je turističkih zajednica. Turistička zajednica Požeško-slavonske županije, kao i sve ostale turističke zajednice, boravišnu pristojbu koristila je za izvršavanje svojih zadaća i za svoje poslovanje sukladno godišnjem programu rada i finansijskom planu za 2018.g.

Uplaćena sredstva boravišne pristojbe za područje djelovanja **TZG Požege** raspoređivala su se prema sljedećem rasporedu:

1. 65% sredstava Turističkoj zajednici grada Požege,
2. **10% sredstava Turističkoj zajednici Požeško-slavonske županije,**
3. 25% sredstava Hrvatskoj turističkoj zajednici.

Iznimno za turističke zajednice općina i gradova koje ostvaruju bruto prihod manji od 200.000,00 kuna godišnje, a to se odnosi na **TZG Kutjeva, TZG Lipika, TZG Pakraca, TZG Pleternice, , TZO Velika** boravišna pristojba raspoređivala se prema sljedećem rasporedu:

1. 80% turističkoj zajednici općine ili grada,
2. **20% Turističkoj zajednici Požeško-slavonske županije.**

Na području Općine Brestovac i Općine Čaglin nije osnovana turistička zajednica, te su se uplaćena sredstva boravišne pristojbe raspoređivala na **50% turističkoj zajednici županije** i 50% Hrvatskoj turističkoj zajednici.

2. Prihodi od turističke članarine

Članarina je prihod turističkih zajednica, a raspoređivala se sukladno odredbama Zakona o članarinama u turističkim zajednicama. Obveznici plaćanja članarine su pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnosti koje su raspoređene u tri skupine. Obveznici su plaćali članarinu ovisno o skupini u koju pripada njihova djelatnost i turističkom razredu (A,B,C i D) u koji se razvrstavaju turistička mjesta po svom značaju za turizam.

3. Prihodi iz proračuna županije

Turistička zajednica Požeško-slavonske županije ostvarila je prihode iz proračuna jedinice regionalne samouprave, i to prihode za programske aktivnosti i za funkcioniranje turističkog ureda.

3.1. za programske aktivnosti

Za programske aktivnosti Turistička zajednica Požeško-slavonske županije iz proračuna regionalne samouprave ostvarila je prihode za financiranje projekata koji unapređuju i poboljšavaju uvjete boravka turista, te potiču razvoj svih oblika turizma i vrše prezentaciju i promociju turističke ponude Požeško-slavonske županije.

3.2. za funkcioniranje turističkog ureda

Za funkcioniranje ureda Turistička zajednica Požeško-slavonske županije iz proračuna regionalne samouprave ostvarila je prihode za financiranje plaće zaposlenika i svih ostalih izdataka turističkog ureda.

4. Prihodi od drugih aktivnosti

Pod ovom stavkom nalaze se prihodi od drugih aktivnosti, odnosno razne donacije.

5. Ostali nespomenuti prihodi

Pod ostale nespomenute prihode ubrajamo prihode koji su ostvareni kroz prijavljivanje projekata na natječaje Ministarstva turizma i Hrvatske turističke zajednice, te su isti bili namijenjeni za provedbu i realizaciju projekata.

Isto tako ovdje su iskazani prihodi, odnosno transferi sredstava od strane Hrvatske turističke zajednice za posebne prezentacije/sajmove, te udruženo oglašavanje, refundacije za sajmove i posebne prezentacije od strane županijskih turističkih zajednica (ŽTZ) Klastera Slavonija, te sufinanciranje udjela udruženog oglašavanja od strane lokalnih turističkih zajednica (LTZ).

6. Priljev kamate

Ovdje su evidentirani priljevi kamate na poslovnom računu Turističke zajednice Požeško-slavonske županije u 2018.g.

7. Prijenos prihoda prethodne godine

Turistička zajednica Požeško-slavonske županije imala je prijenos viška prihoda iz 2017.g.

Pod stavkom prihodi zabilježen je i povrat sredstava HZZO, povrat sredstava zbog neaktivnog računa člana TV, povrat poreza, te interventna sredstva za snimanje promotivnog spota.

RASHODI PO VRSTAMA

I. ADMINISTARTIVNI RASHODI

U sklopu djelatnosti Turističkog ureda nastali su fiksni troškovi koji proizlaze iz redovnog djelovanja Turističkog ureda Turističke zajednice Požeško-slavonske županije i provođenja svih planiranih aktivnosti.

1. Rashodi za radnike

U Turističkom uredu Turističke zajednice Požeško-slavonske županije zaposlene su dvije osobe na neodređeno i jedna na određeno vrijeme. Sukladno Pravilniku o ustrojstvu, radu, plaćama, naknadama plaća i drugim materijalnim pravima zaposlenika Turističke zajednice Požeško-slavonske županije, regulirana su prava zaposlenica, te ova stavka rashoda za radnike sadrži bruto plaće zaposlenih, ostale naknade zaposlenima (prijevoz, uskrsnica, regres, dar za dijete, božićnica, dodatak za uspješnost u radu) i troškove osiguranja.

2. Rashodi za ured

Sukladno Statutu Turističke zajednice Požeško-slavonske županije, Turistički ured obavljao je sve stručne, administrativne i knjigovodstvene poslove vezane uz djelatnost i zadaće, koje su propisane Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, Programom rada Turističke zajednice Požeško-slavonske županije i odlukama Turističkog vijeća. Osim planiranih aktivnosti Turistički ured odgovarao je i izvršavao sve zadatke i upite koji nastaju tijekom godine, a koje Programom rada nije moguće predvidjeti.

Ova stavka sadrži materijalne izdatke (uredski materijal, trošak reprezentacije, putne troškove i dnevnice, izdaci za reprezentaciju (suvenir), sitni inventar), izdatke za usluge (usluge telefona, pošte i prijevoz; usluge tekućeg održavanja; usluge raznih servisa; ostale intelektualne usluge – knjigovodstvo; ugovori o djelu), nematerijalne izdatke (bankovne usluge), te nabavku i održavanje opreme - uredski namještaj i tehnička oprema.

3. Rashodi za rad tijela Turističke zajednice

Tijela Turističke zajednice Požeško-slavonske županije su Skupština, Turističko vijeće i Nadzorni odbor TZ Požeško-slavonske županije. Ova stavka sadrži troškove održavanja (administracije) sjednica tijela TZ Požeško-slavonske županije, te troškove povjerenstava koja se osnivaju sukladno provođenju pojedinih aktivnosti TZ Požeško-slavonske županije u kojima sudjeluju predstavnici brojnih institucija, odnosno stručnjaci na područjima svog djelovanja rada, radi uspješnije provedbe projekata. Pod ovom stavkom nalaze se i troškovi za sudjelovanje u radu članova tijela (troškovi prijevoza), te najam i troškovi hrane i pića (catering).

Sva tijela turističke zajednice obavljala su svoje zadaće propisane zakonom i u 2018. godini. U razdoblju siječanj-prosinac 2018.g., mandat 2014.-2018. održane su:

- **2 sjednice Skupštine** (8.sjednica – 29.ožujka; izborna sjednica -20.prosinca 2018.g.);
- **5 sjednice Turističkog vijeća** (12.sjednica - 27.veljače; 13.sjednica - 14.lipnja; 14.sjednica - 13.rujna 2018.g.; 15.sjednica - 31.listopada 2018.g.; 16.sjednica - 20.prosinca 2018.g.);
- **2 sjednice Nadzornog odbora** (7.sjednica - 23.veljače; 8.sjednica - 29.listopada 2018.g.).

II. DIZAJN VRIJEDNOSTI

Kao ključna komponenta marketinga ovdje se ističu povećani napor u razvoju proizvoda (dizajn vrijednosti). Kroz potpore događanjima, potpore razvoju destinacijske menadžment organizacije (DMO), potpore razvoju destinacijske menadžment kompanije (DMK) radilo se na isticanju događanja koja bude asocijaciju na ovo područje, osnaživanju lokalnih turističkih zajednica u upravljanju proizvodima, te informiranju lokalnih turističkih zajednica, turističkih agencija i svih ostalih subjekata o natječajima za potpore događanjima, edukacijama i projektima vezanim za razvoj DMO-a, te forumima vezanim za razvoj DMK-a.

1. Potpora događanjima

Na području Požeško-slavonske županije postoji duga tradicija održavanja manifestacija različitih profila i karaktera, u kojim se ogleda bogatstvo tradicije, folklora, običaja, povijesti i kulture. Istovremeno, tijekom proteklih desetak ili više godina na našem području uspostavio se i novi ciklus priredbi i manifestacija, koje svojim sadržajima, prilagođenim vremenu, okolnostima i potrebama znatno pridonose obogaćivanju turističke ponude.

Turistička zajednica Požeško-slavonske županije ovakve turističke sadržaje, financijski je podupirala u okviru svojih mogućnosti, te je podržala nastavak održavanja i rast takvih manifestacija, kao i trud brojnih organizacija i udruga koje nastoje obogatiti turističku ponudu svojim djelovanjem, te očuvati višegodišnju tradiciju održavanja manifestacija i priredbi. Na tome putu, TZ Požeško-slavonske županije organizatorima događanja/manifestacija pruža mogućnost promocije i oglašavanja njihovih događanja/manifestacija kroz kalendar događanja objavljen na web stranici <http://tzzps.hr/dogadanja/>, te najavom istih na društvenim mrežama i u mobilnoj aplikaciji Panonia Tour i promoviranjem događanja putem udruženog oglašavanja.

2. Potpora razvoju DMO-a

Kroz rad na unapređenju destinacije TZ Požeško-slavonske županije pripremala je projektne programe i aplicirala iste na objavljene natječaje Ministarstva turizma i Hrvatske turističke zajednice. Isto tako informirala je lokalne turističke zajednice, turističke agencije i ostale subjekte o natječajima, te su na području županije odobrena slijedeća sredstva:

Ministarstvo turizma:

- Javni poziv srednjim strukovnim i umjetničkim školama za Promociju i jačanje kompetencija strukovnih zanimanja za turizam – odobreno: Tehnička i Obrtnička škola – naziv projekta 15.000 slika iz srca Slavonije – odobreni iznos: 40.000,00 kn.

- Javni poziv za sufinanciranje programa i projekata strukovnih udruga u turizmu i/ili ugostiteljstvu u 2018.g. – odobreno: Kutjevački vinari – naziv projekta Edukativna kušaonica – odobreni iznos: 79.123,38 kn.

- Javni poziv za podnošenje zahtjeva za dodjelu potpore temeljem Programa razvoja cikloturizma na kontinentu u 2018.g.
  - realiziran je ispred Požeško-slavonske županije za II. fazu projekta **Razvoj cikloturizma Požeško-slavonske županije**
  - ukupna vrijednost projekta je 422.500,00 kn, gdje je Ministarstvo turizma sufinanciralo 266.175,00 kn (63%), a Požeško-slavonska županija 156.325,00 kn (37%)

U 2018.g. realizacijom projekta proveli smo slijedeće aktivnosti:

  1. Edukacija za biciklističke vodiče – edukacija biciklista za vođenje biciklističkih timova, poznavanje kartografije, poznavanje prve pomoći i dr.
  2. Uključivanje cikloturističkih ruta i turističkih sadržaja Požeško-slavonske županije u digitalne mape staza Republike Hrvatske – uvrštavanje biciklističkih ruta Požeško-slavonske županije u mobilnu aplikaciju Croatian bike routes.
  3. Izrada karte cikloturistički ruta Požeško-slavonske županije – karta.

- Javni poziv za kandidiranje projekata za dodjelu bespovratnih sredstava temeljem Programa konkurentnost turističkog gospodarstva – ukupno odobreno 350.000,00 kn
  - Mjera A1 – Obrt Vila Stanišić 50.000,00 kn;
  - Mjera A3 – Obrt Ceco 40.000,00 kn; Schon Blick d.o.o. 40.000,00 kn;
  - Mjera A4 – OPG Darko Larva 40.000,00 kn; OPG Ivan Majetić 50.000,00 kn; OPG Robert Čondić 50.000,00 kn; OPG Branko Jakobović 50.000,00 kn;
  - Mjera B – Luks Commerce d.o.o. 30.000,00 kn.

UKUPNO: 735.298,38 kn

Hrvatska turistička zajednica:

- Javni poziv za potpore projektima turističkih inicijativa i proizvoda na turistički nerazvijenim područjima u 2018. godini – odobreno 50.000,00 kn Grad Požega – projekt Četiri godišnja doba zelene energije;

- Javni poziv za dodjelu potpora turističkim zajednicama na turistički nerazvijenim područjima u 2018.g. – ukupno odobreno 245.000,00 kn:
  - Projekti realizirani od strane TZ Požeško-slavonske županije:
    1. **Biciklom po Zlatnoj Slavoniji** – projekt je realiziran u ukupnom iznosu od 93.750,00 kn (HTZ 75.000,00 kn; TZ PSŽ 18.750,00 kn).
    2. **Okusi Zlatne Slavonije III.faza** – projekt je realiziran u ukupnom iznosu od 46.244,00 kn (HTZ 35.000,00 kn; TZ PSŽ 11.244,00 kn).

- 6 LTZ prijavilo je zajednički projekt Ciklo odmorišta Zlatne doline – odnosno nabavku i postavljanje 7 servisnih bike stanica (stup za popravak bicikla – napajanje solarnom energijom, LED rasvjeta, nosač za bicikle, alat za popravak bicikla, pumpa za gumu, USB punjač mobilnih telefona) – odobreno 55.000,00 kn;
- TZG Lipik – Interpretacija turističkog razvoja Lipika kroz povijest – 30.000,00 kn;
- TZG Lipik – Čaša zdravlja – 20.000,00 kn;
- TZG Pleternica - Pleternički bećarac II.faza – 30.000,00 kn

- Javni poziv za potpore događanjima u 2018.g. za prijavu događanja na Potpore događanjima u pred i posezoni (PPS razdoblje) i Potpore nacionalnim i regionalnim događanjima i prijava TOP događanja – ukupno odobreno 190.000,00 kn:
  - Potpore nacionalnim i regionalnim događanjima: Međunarodni konjički turnir, Pleternica 10.000,00 kn; FIBA Lipik 3x3 Challenger 60.000,00 kn, Aurea fest Požega 30.000,00 kn;
  - Potpore u pred i posezoni: Večeri duhovne glazbe, Požega 20.000,00 kn; Multipak 2018. Pakrac 20.000,00 kn; Miris Božića u Lipiku 20.000,00 kn; LIDAS Pleternica 30.000,00 kn.

UKUPNO: 485.000,00 kn

TZ Požeško-slavonske županije provodila je aktivnosti po pitanju realizacije dva projekta odobrena od strane Hrvatske turističke zajednice i jednog projekta odobrenog od strane Ministarstva turizma.

2.1. Sufinanciranje projekata sustava TZ

Turistička zajednica Požeško-slavonske županije pruža logističku podršku lokalnim turističkim zajednicama na području Požeško-slavonske županije, pri pripremanju natječajne dokumentacije i svim pitanjima koja se tiču samih projekata, realizacije projekata i slično. Isto tako kroz udruženo oglašavanje, LTZ su imale mogućnost oglašavanja manifestacija čime su smanjili dio svojih troškova oglašavanja manifestacija. Osim svakodnevne suradnje s lokalnim turističkim zajednicama, zbog interesa subjekata s područja Požeško-slavonske županije, TZ Požeško-slavonske županije član je Klastera "Slavonska košarica" iz Slavonskog Broda, kako bi pomogla proizvođačima proizvoda pri plasiraju i njihovo prezentaciji proizvoda izvan granica Požeško-slavonske županije.

2.2. Potpora rada i razvoja vinskih cesta

Vinske ceste uključuju 60 subjekata (poduzetnika, obrtnika, OPG-a, dioničkih društava...) na području sva tri vinogorja u Požeško-slavonskoj županiji, gdje je Turistička zajednica Požeško-slavonske županije na web stranici www.slavonski-puti.hr objavila ponudu, kontakte, fotografije, poziciju na karti svakog pojedinog člana, a kroz nekoliko projekta radilo se na unapređenju stranice, te promociji ponude na vinskim cestama.

2.3. Novi turistički proizvodi

Novi turistički proizvodi su oni proizvodi koji se mogu kontinuirano komercijalno koristiti tijekom cijele turističke sezone i prvi put su uvedeni na tržište u tekućoj godini. TZ Požeško-slavonske županije napravila je slijed aktivnosti kako bi kreirala i realizirala nove turističke proizvode.

2.3.1. Projekt Okusi Zlatne Slavonije

Tijekom 2015. i 2016.g. proveli smo I. fazu projekta Okusi Zlatne Slavonije koja je sadržavala izradu pravilnika i postavljanje standarda Okusa Zlatne Slavonije, utvrđivanje popisa jela, izradu vizualnog identiteta, izradu vanjskog obilježja za objekte, sadržajno kreiranje, oblikovanje i izradu jelovnika, te snimanje promotivnih video materijala jela i objekata nositelja standarda Okusi Zlatne Slavonije.

U 2017.g. proveli smo Dane Okusa Zlatne Slavonije koji su se održali od 04. do 11.studenog 2017.g. (tjedan pred Martinje), gdje su posjetitelji mogli uživati u tradicionalnim jelima iz jelovnika Okusi Zlatne Slavonije po promotivnim cijenama u sedam ugostiteljskih objekata, te je realizirana II. faza projekta koja je sadržavala izradu brošure s ključnim turističkim proizvodima (gastronomija i enologija), odnosno pričama o tradicijskim namirnicama i jelima i informacijama o ponudi tradicijskih jela u svim ugostiteljskim objektima koji su nositelji standarda Okusi Zlatne Slavonije.

U 2018.g. proveli smo Dane Okusa Zlatne Slavonije u periodu od 01. do 10.svibnja gdje su se u osam ugostiteljskih objekata mogla kušati tradicionalna jela, a TZ PSŽ radila je promociju putem medija iz udruženog oglašavanja. Kroz projekt sufinanciran od strane HTZ-a realizirana je III.faza projekta Okusi Zlatne Slavonije, gdje smo izradili za sve ugostiteljske objekte nositelje Okusa Zlatne Slavonije, korice za jelovnike formata A4 i A5, etui za račun i podmetače za tanjur. Na svim predmetima je otisnut logo Okusa Zlatne Slavonije i Turističke zajednice Požeško-slavonske županije kako bismo u ugostiteljskim objektima istaknuli vizualno ponudu tradicionalnih jela iz projekta Okusi Zlatne Slavonije.

2.3.2. Biciklom po Zlatnoj Slavoniji

Ovim projektom izradili smo brošuru cikloturističkih ruta dimenzija 160x115 mm sadržaja 68 stranica. U sklopu brošure nalazi se biciklistička karta sa tri glavne cikloturističke/biciklističke rute, sporedne rute, pratećom ponudom i sadržajima, ostali turistički sadržaji kao što je ugostiteljska i smještajna ponuda, te turističke atrakcije. Brošura se nadovezuje na provođenje aktivnosti Operativnog plana razvoja cikloturizma Požeško-slavonske županije kroz mjeru Unapređenje promocijskih aktivnosti i materijala. Promotivni materijali o ključnim turističkim proizvodima neophodno su nam potrebni zbog same prezentacije i promocije ključnih proizvoda (u ovom slučaju cikloturizma/biciklizma), bilo prilikom posjete turista ili putem sajmova i posebnih prezentacija u Hrvatskoj i inozemstvu. Brošura je tiskana u 7000 komada na hrvatskom i engleskom jeziku.

2.3.3. Projekt razvoj cikloturizma

S obzirom da je Strategijom razvoja turizma RH do 2020.g. na području Slavonije primarni proizvod između ostalih Cikloturizam u Požeško-slavonskoj županiji u zadnjih nekoliko godina zabilježen je povećani interes posjetitelja, turista za aktivnim odmorom kroz bavljenje sportskim aktivnostima, gdje prednjači biciklizam. TZ Požeško-slavonske županije kroz doradu interaktivne karte na web stranici i mobilnoj aplikaciji izdvojila je lokalne biciklističke i planinarske staze, te ih digitalizirala i učinila dostupnima putem web stranice, mobilnih uređaja, te u tiskanom obliku. Realizacijom projekta Razvoj cikloturizma u Požeško-slavonskoj županiji u 2017.g. proveli smo slijedeće aktivnosti: izrada Operativnog plana razvoja cikloturizma u Požeško-slavonskoj županiji, trasiranje cikloturističkih ruta – izrada Glavnog projekta obilježavanja biciklističkih ruta, označavanje cikloturističkih ruta – izrada i postavljanje znakova biciklističkih ruta, izrada web stranice na razini županije, te dopuna mobilne aplikacije Panonia Tour. U 2018.g. realizacijom II.faze projekta proveli smo slijedeće aktivnosti:

1. Edukacija za biciklističke vodiče – edukacija biciklista za vođenje biciklističkih timova, poznavanje kartografije, poznavanje prve pomoći i dr.
2. Uključivanje cikloturističkih ruta i turističkih sadržaja Požeško-slavonske županije u digitalne mape staza Republike Hrvatske – uvrštavanje biciklističkih ruta Požeško-slavonske županije u mobilnu aplikaciju Croatian bike routes.
3. Izrada karte cikloturistički ruta Požeško-slavonske županije.

3. Potpora razvoju DMK-a

Turistička zajednica Požeško-slavonske županije tijekom cijele godine u kontaktu je s receptivnim agencijama s područja županije koje informira o održavanju Sell i Buy radionica u organizaciji Hrvatske turističke zajednice, te mogućnosti sudjelovanja na seminarima i forumima za mogućnost razvoja lokalnih destinacijskih proizvoda kroz destinacijske menadžment kompanije (DMK).

4. Projekt : Volim Hrvatsku

Projekt Volim Hrvatsku je ekološko-edukativna akcija koja se od strane Hrvatske turističke zajednice nije provodila u 2018.g., te nismo imali aktivnosti vezane za provedbu natječaja u dječjim vrtićima i osnovnim školama, odnosno akcijama uređenja okućnica i dr.

III. KOMUNIKACIJA VRIJEDNOSTI

Komunikacija vrijednosti podijeljena je na Online komunikacije i Offline komunikacije s time da se veći naglasak stavlja na Online komunikacije.

1. Online komunikacije

1.1. Internet oglašavanje

Po uzoru na Hrvatsku turističku zajednicu koja upotrebljava slijedeće kanale: različite društvene mreže, YouTube kanal, geolokacijske portale, portale za upravljanje i dijeljenje fotografija i prikaz na portalima, te njenoj povećanoj prisutnosti na društvenim mrežama, idealnim za poruke o pred i post sezoni kao i/ili kontinentalnim destinacijama, Turistička zajednica Požeško-slavonske županije koristila je društvene mreže, te vlastitu web stranicu za predstavljanje turističke ponude županije. Kao indikatore uspješnosti pratili smo jedinstvene posjete na Internet stranici TZ Požeško-slavonske županije putem Google Analytics alata, radili na poboljšanom pozicioniraju Internet stranice na pretraživačima putem SEO aktivnosti, pratili aktivnosti na društvenim mrežama i činili napore putem navedenih web 2.0 alata za povećanjem interaktivnosti.

1.2. Internet stranice i upravljanje Internet stranicama

Oblikovanje Internet stranica kvalitetnog višejezičnog sadržaja sa izravnim i konkretnim informacijama o destinaciji bitan su element koji prvi virtualni kontakt sa nekim krajem može pretvoriti u izlet, posjet ili boravak u tom području.

Turistička zajednica Požeško-slavonske županije radila je na održavanju Internet stranica www.tzzps.hr i www.slavonski-puti.hr (usluge najma web poslužitelja, redovito održavanje, nadogradnja programskog koda, itd.). Nadogradnja Internet stranica važna je za bolje praćenje korisnika, brže pretraživanje sadržaja i uređivanje dizajna Internet stranica.

Dosadašnji pokazatelji govore o povećanju posjeta na stranici Turističke zajednice Požeško-slavonske županije koja pruža cijeloviti pregled turističke ponude po kategorijama, svakodnevno donosi novosti, pruža brojne korisne informacije i ostalo vezano za sve vidove turizma, a zaposlenici Turističkog ureda sami unose na dnevnoj bazi sve dopune i promjene na Internet stranicu koje mogu pridonijeti većem interesu javnosti i boljoj posjećenosti naše županije.

Od 2016.g. održavanje i nadogradnju, te sve druge potrebne aktivnosti oko web stranica www.tzzps.hr i www.slavonski-puti.hr obavlja tvrtka Plava tvornica iz Virovitice koja radi i održavanje mobilne aplikacije Panonia Tour.

2. Offline komunikacije

Offline komunikacije su oglašavanja u promotivnim kampanjama javnog i privatnog sektora, opća oglašavanja, brošure i ostali tiskani materijali, suveniri i promo materijali, te info table.

2.1. Oglašavanje u promotivnim kampanjama javnog i privatnog sektora

Udruženo oglašavanje podrazumijeva zajedničku promociju privatnog i javnog turističkog sektora. Turistička zajednica Požeško-slavonske županije prijavila se na natječaj za udruženo oglašavanje u 2018. godini putem tiskovnih medija, televizije, radija, Interneta i plakatiranja, kojeg

objavljuje Hrvatska turistička zajednica koja planira udruživanja sa sustavom turističkih zajednica, gospodarskim subjektima i organizatorima putovanja. Slijedom odobrene kandidature, TZ Požeško-slavonske županije provela je promotivnu kampanju, odnosno udruženo oglašavanje s Hrvatskom turističkom zajednicom i lokalnim turističkim zajednicama.

Od strane Hrvatske turističke zajednice odobrena su i isplaćena sredstva u iznosu od 141.156,54 kn, TZ Požeško-slavonske županije sredstva iznosila su 36.189,16 kn, te je ukupno kroz program udruženog oglašavanja realiziran iznos od 177.345,70 kn.

Dodatno je na oglašavanje u lokalnim medijima utrošeno 14.868,75 kn, te je ukupno je na promociju putem medija utrošeno 192.214,45 kn.

Od početka godine realizirano je slijedeće oglašavanje sufinancirano od strane HTZ-a:

- objava plakata Dana Okusa Zlatne Slavonije preko Bandera j.d.o.o.;
- objava plakata preko Tvornice reklama (Dani okusa Zlatne Slavonije, Smotra i Najduži stol u Velikoj, Festival graševine u Kutjevu, Multipak u Pakracu, Lidas u Pleternici, Ribarska večer u Vetovu, Devetnica u Pleternici, Aurea fest u Požegi, Miris Božića u Lipiku);
- objavljivanje čitanih poruka najave događanja na Radiju Vallis Aurea (Vincelovo na području PSŽ, Dani Okusa Zlatne Slavonije, Proljetna noć otvorenih podruma (Kutjevo), Festival graševine (Kutjevo), Međunarodna smotra folklora i Najduži stol (Velika), Biciklijada (Pakrac), Smotra folklora (Pakrac), Multipak (Pakrac), Biciklijada i Požega zdravi grad, Ivanjski krijes (Požega), Kulenijada (Požega), Dan državne ergele (Lipik), Dan zdravlja, rekreacije i zdrave prehrane (Lipik), Cedevita 3x3 Challenger Lipik, Cvjetići glazbe (Pleternica), Fišijada i smotra folklora (Pleternica), Međunarodni konjički turnir (Pleternica));
- u suradnji s Udrugom Lima iz Slavonskog Broda facebook oglasi vezani za biciklizam koji su se prikazivali na tržištu Austrije, Mađarske i Bavarske, a tagetirani su prema interesima, te je postavljen banner na web stranici Bicikademija <http://academi.bike>;
- preko mreže portala Midas Network imali smo objavu oglasa za Dane Okusa Zlatne Slavonije i oglasi vezani za opću promociju destinacije;
- oglašavanje člancima i bannerima na portalima Putoholičari.rtl.hr i Vikendmanijaci.com;
- oglašavanje člancima na osam portala preko PR agencije Lollipop;
- oglašavanje u magazinu Tip Travel;
- oglašavanje člancima i bannerima na portalu Hot Spots.net;
- plakatiranje putem tvrtke Bandera u Zagrebu (Okusi Zlatne Slavonije i Aurea fest);
- oglašavanje putem facebook oglasa preko tvrtke Plava tvornica;

Kroz lokalne medije realizirano je slijedeće:

- objava plakata manifestacije Vetovačko Vincelovo preko tvrtke Kruna i umetanje letaka Dani okusa Zlatne Slavonije u tjednik Kronika požeško-slavonska;
- izrada promotivnog letka Okusi Zlatne Slavonije i izrada letka za Dane okusa Zlatne Slavonije preko Grafo I.;
- čitane poruke preko Soundset mreže;
- oglašavanje događanja preko portala slavonski.hr.

Za potrebe realizacije udruženog oglašavanja dodatni su troškovi bili u iznosu od 4.586,51 kn koji su se odnosili na troškove boravka novinara na terenu i trošak za provođenje facebook oglašavanja.

Sve LTZ trebale su sudjelovati također sa po 4.000,00 kn.

2.2. Opće oglašavanje

Oglašavanje na lokalnim radio postajama (čija je slušanost nadrasla lokalne okvire) i u programima na nacionalnim frekvencijama, te predstavljanje turističkih karakteristika ili pojedinih lokaliteta i programa u lokalnom i regionalnom tisku, časopisima s područja turizma, vodičima i turističkim katalozima predstavlja izravan oblik informacije o turističkom proizvodu ili području, koji daje konkretnе rezultate.

Turistička zajednica Požeško-slavonske županije potiče i ostvaruje suradnju s raznim subjektima vezano za objavljivanje članaka i priloga o turističkoj ponudi, te je turistička ponuda Požeško-slavonske županije predstavljena u nizu publikacija, web portala, radio emisija i dr.

2.2.1. Oglašavanje u tisku

Oglašavanje u tisku je tematizirano, putem njega dolazi do predstavljanja turističkih karakteristika ili pojedinih lokaliteta i programa u lokalnom i regionalnom tisku, časopisima s područja turizma, vodičima i turističkim katalozima što je izravan oblik informacije o turističkom proizvodu ili području. Članke o turističkoj ponudi objavljuje i Hrvatska turistička zajednica kao i brojni web portali. U 2018.g. realizirano je oglašavanje u tiskovinama koje objavljuje UHPA.

Turistička zajednica Požeško-slavonske županije otvorena je za suradnju i nastaviti će dobru suradnju sa brojnim novinarima i urednicima novina, časopisa, vodiča i kataloga u okviru finansijskih mogućnosti i po ocjeni važnosti i značaja koji će doprinijeti oglašavanje u tisku.

2.2.2. TV oglašavanje

Zbog nedostatnih finansijskih sredstava nismo bili u prilici jače se oglašavati putem TV oglašavanja koja iziskuju velika novčana sredstva. U planu je objavljivati reportaže o turističkoj ponudi Požeško-slavonske županije na TV kanalima regionalnih TV kuća u selektivnim emisijama (Poljoprivredna TV, Slavonskobrodska TV, Vinkovačka TV, HTV studio Bjelovar...) kako bismo privukli posjetitelje iz obližnjih županija, odnosno gradova koji su dobro povezani sa našom županijom, te bi dolazili automobilima na izlete i slično.

TZ Požeško-slavonske županije sufinancirala je snimanje emisija „Zaljubljeni u Hrvatsku“ u režiji tvrtke Televizija Požega d.o.o. Radilo se o snimanju lokacija s područja Požeško-slavonske županije i njihovoj turističkoj ponudi, a emitiranje emisija bilo je u sklopu programa Poljoprivredne televizije.

2.2.3. Vanjsko oglašavanje

Vanjsko oglašavanje uključuje jumbo postere, billboarde, city lights, i dr. sa ciljem povećanja pozitivnih emocija o županiji.

2.2.4. Oglašavanje na radiju

Odnosi se na čitane poruke i najave na radiju koje nisu dio udruženog oglašavanja sufinanciranog od strane HTZ-a.

2.3. Brošure i ostali tiskani materijali

U 2018.g. radili smo brošuru Biciklom kroz Požeško slavonsku županiju u kojoj je prezentirana cijelokupna turistička ponuda ovog kraja. U brošuri se nalaze detaljne informacije o 30 cikloturističkih ruta, informacije i kontakti o pružateljima turističkih usluga i proizvoda, smještajnim kapacitetima, a prezentirana je kulturna i prirodna baština našega kraja, enogastronomija, te sportski i rekreacijski sadržaji. Brošura je tiskana na hrvatskom i engleskom jeziku te je dostupna u tiskanom i digitalnom obliku.

2.3.1. Multimedija i e-brošure

Na web stranici www.tzzps.hr pod kategorijom Multimedija objavili smo promotivne video materijale, brošure, te karte biciklističkih i planinarskih staza koje se nalaze kako u pdf obliku tako i u digitalnom obliku na interaktivnoj karti na web-u i mobilnoj aplikaciji. Ovdje se nalaze i brojni tematski video materijali: Požeške razglednice, Požeška berba, Europsko prvenstvo u 3D streličarstvu, video o lovnom turizmu u izradi njemačkog magazina Halali, Požega Bike and wine – cikloturistička destinacija, promo video Grada Lipika i Grada Pakrac i dr.

2.3.2. Biciklističko-turistička karta

Turistička zajednica Požeško-slavonske županije prikupljala je podatke vezane uz biciklističke staze, njihovu lokaciju, te prateće turističke sadržaje. Kroz II. fazu projekta Razvoj cikloturizma na području Požeško-slavonske županije izrađena je karta sa ucrtanim biciklističkim stazama na području cijele županije. Karta je tiskana u nakladi od 5000 primjeraka.

2.3.3. Gastro brošura

Ideja o nastanku ove brošure temeljena je na Pravilniku o hrvatskoj autohtonoj kuhinji donesenom od strane Ministarstva turizma, te projektu Muzej u loncu Gradskog muzeja Požega, a sadržavala bi jela tradicionalne kuhinje s područja Požeško-slavonske županije u kombinaciji sa poznatim vinima iz Zlatne doline.

2.3.4. Dopirnt kataloga "Slavonska paleta"

Turistička zajednica Požeško-slavonske županije tijekom 2018.g. nije radila doprint brošure Slavonska paleta u kojoj se nalaze suveniri s područja Požeško-slavonske županije. U brošuri "Slavonska paleta" nalaze se 42 suvenira sa etno tematikom.

2.3.5. Promotivni materijali TZ PSŽ

Plakati, panoi, odnosno banneri (tematski), fotografsko snimanje, arhiviranje i prezentiranje fotografskog materijala sa cijelog područja naše županije spada u trajnu promotivnu zadaću.

U 2016.g. TZ Požeško-slavonske županije radila je doprint brošure Zlatna Slavonija u jezičnim verzijama hrvatski-slovenski-talijanski jezik, a u suradnji s Požeško-slavonskom županijom izrađen je i doprint u jezičnim verzijama hrvatski-engleski-njemački jezik.

2.3.6. Izrada skupnih promotivnih materijala

Za svrhu izrade skupnih promotivnih materijala Turistička zajednica Požeško-slavonske županije prikupljala je podatke o cijelokupnoj turističkoj ponudi koja je podijeljena po tematskim kategorijama na web stranici www.tzzps.hr i mobilnoj aplikaciji Panonia Tour.

TZ Požeško-slavonske županije sufinancirale je izradu Turističko-planinarskog zemljovida Papuk na kojemu su ucrtani planinarski putovi, poučne, pješačke i biciklističke staze, a zemljovid je izrađen od strane Hrvatske gorske službe spašavanja - stanica Požega.

2.4. Suveniri i promo materijali

Turistička zajednica Požeško-slavonske županije osigurala je majice, vrećice i ostali promotivni materijal kako bi imala promotivne materijale koji će se koristiti prilikom promocije i predstavljanja na sajmovima, kao nagrade za sudjelovanje subjekata u nagradnim igrama ili natječajima objavljenim od strane Turističke zajednice Požeško-slavonske županije i slično.

2.5. Info table

Info table su važan i bitan segment predstavljanja pojedine destinacije. One su prvi kontakt posjetitelja i turista sa pojedinom znamenitosti ili pružateljem usluga, jer pomažu turistima i posjetiteljima u snalaženju u prostoru i pronaalaženju ciljanog odredišta ili dovođenju turista i posjetitelja koji se slučajno zateknu na području, a zainteresiraju se za neki subjekt prilikom viđenja same table, znaka.

S obzirom da je od 2013.g. nabavka dodatne smeđe signalizacije omogućena samo lokalnim turističkim zajednicama, za sve subjekte koji nisu dosad označeni, upozorili smo lokalne turističke zajednice da apliciraju na natječaj Hrvatske turističke zajednice za izradu i nabavu znakova turističke/smeđe signalizacije.

IV. DISTRIBUCIJA I PRODAJA VRIJEDNOSTI

1. Sajmovi

Samostalno, posredstvom ili u suradnji s različitim odjelima Požeško-slavonske županije, gradovima i općinama, institucijama, ustanovama ili udrugama s područja županije, ili pak sa srodnim sustavima poput Hrvatske gospodarske komore i Hrvatske obrtničke komore, Turistička zajednica Požeško-slavonske županije predstavila je turističku ponudu Požeško-slavonske županije putem promotivnih materijala na sajmovima, poslovnim radionicama i prezentacijama. Isto tako Turistička zajednica Požeško-slavonske županije obavještavala je sve subjekte koji se bave pružanjem ugostiteljskih i turističkih usluga ili posreduju kod istih, o održavanjima sajmova, te mogućnosti i načinu sudjelovanja svih potencijalno zainteresiranih subjekata, ovisno o tematici sajma, odnosno poslovne radionice, u zemlji i inozemstvu kako bi predstavili svoje proizvode i usluge.

2. Studijska putovanja

Studijska putovanja Hrvatske turističke zajednice organizirana su u suradnji sa inozemnim turooperatorima i njihovim domaćim partnerima. Sukladno planu HTZ za profesionalizacijom studijskih putovanja i organizacije radionica ("Buy Croatia"), gdje žele postići veću posjećenost radionicama od strane lokalnih turističkih subjekata, omogućiti atraktivan program aktivnosti i iskustava, veću involvirnost i suradnja privatnog sektora, Turistička zajednica Požeško-slavonske županije uključila se u provedbu planiranih studijskih putovanja na području naše županije, te u informiranje subjekata o mogućnosti sudjelovanja na radionicama "Buy Croatia".

U svrhu promocije ali i izravnog upoznavanja s turističkim atrakcijama i karakteristikama prostora Požeško-slavonske županije, a u suradnji s Glavnim uredom Hrvatske turističke zajednice, organizirali smo studijska putovanja po naknadno utvrđenom itinereru i terminu. Studijska putovanja bila su prvenstveno namijenjena turističkim novinarima.

TZ Požeško-slavonske županije putem organiziranja studijskih putovanja za domaće i strane novinare, djeluje u vidu promocije i prezentacije turističke ponude županije, pri čemu predstavnici medija stvaraju reportaže o doživljjenome, bivaju im predstavljene atrakcije i zanimljivosti, gastronomija/enologija i kultura, sve kako bi svoje slušatelje, gledatelje i čitatelje upoznali s turističkom ponudom destinacija koje nisu dovoljno prisutne u medijima, te ih potakli i pozvali na dolazak u pojedinu turističku destinaciju.

TZ Požeško-slavonske županije 07.i 08.veljače 2018.g. bila je domaćin održavanja Upravnog i Nadzornog odbora Udruge hrvatskih putničkih agencija: Upravni odbor: Terra travel d.o.o, VMD putnička agencija d.o.o, Plavo more d.o.o, TA Šiloturist, Atlas Rabac d.o.o, Eklata d.o.o, Korkyra d.o.o, Uniline d.o.o, Kompas d.d., Škver tours – Navale urizam j.d.o.o, Obzor putovanja d.o.o. Nadzorni odbor: Shuttle d.o.o, M-G Exress d.o.o, Omnia Kaštel Slanica, Danex Umag d.o.o, Filida-putnička agencija d.o.o. Tom prigodom 07.veljače održani su predviđeni sastanci Upravnog i Nadzornog odbora UHPA-e, dok je 08.veljače održana prezentacija ponude tri receptivne agencije (Luks Bike Adventure, Požega; Lira Travel, Lipik;

Open Way, Pakrac) s područja Požeško-slavonske županije koje se bave prodajom specijaliziranih programa cikloturističkih paketa, aktivnog odmora i gastronomije. Nakon prezentacije uslijedio je radni sastanak predstavnika UHPA-e s predstavnicima četiri turističke agencije, predstavnikom Udruge turističkih vodiča PSŽ i predstvincima sedam turističkih zajednica s područja županije. Na sastanku su otvoreni problemi s kojima se susreću turističke agencije, ali i predstavljene mogućnosti za udruživanje i buduću suradnju oko plasmana i prodaje aranžmana na domaćem i stranom tržištu. Predstavnici UHPA-e imali su priliku obići i razgledati gradsku jezgru i znamenitosti grada Požege od kojih bismo izdvojili Katedralu sv. Terezije Avilske, Kapelu Ivana Pavla II., Dijecezanski muzej Požeške biskupije, te Crkvu sv. Lovre koje su tom prilikom posjetili.

UHPA je jedna od vodećih strukovnih udruga u turizmu te najveće udruženje turističkih agencija u Hrvatskoj. U svojem članstvu broji 200-tinjak redovnih članova koji pružaju usluge turističkih agencija i turooperatora te više od 100 pridružena člana iz hotelijerstva, prijevoza, strukovnog obrazovanja te drugih ustanova i udruga vezanih uz turizam.

07. i 08. svibnja 2018.g. organizirali smo studijsko putovanje za putopisce i novinare Anita Žuvela Hitrec, Vlado Šestan, Karin Mimica i Sanjin Majković koji su imali hop on hop off bike program i svoje dojmove pretočili u članke i objave na društvenim mrežama.

14. do 16.svibnja 2018.g. organizirali smo studijsko putovanje za novinare portala Vikendmanijaci, odnosno Scribo PR agencije.

05.lipnja 018.g. na studijskom putovanju Press trip Slavonia (02.06.-06.06.) organiziranom za španjolske novinare od strane Hrvatske turističke zajednice u suradnji s TZ Požeško-slavonske županije, naša županija bila je domaćin u posjetu Kutjeva u suradnji s TZG Kutjeva i Parka prirode Papuk u Velikoj.

U rujnu Hrvatska turistička zajednica organizirala je drugi dio kampanje visit slavonija/share slavonija. Riječ je o promociji fokusiranoj na blogove i društvene mreže facebook, instagram i twitter pa su Slavoniju, njene turističke lokalitete, običaje i delicije doživjeti poznati svjetski blogeri i influenceri iz Njemačke, Poljske, Velike Britanije, Francuske, Makedonije i Hrvatske, dok dvoje blogera dolazi iz Australije i Japana. U provedbi projekta i obilasku sudjelovala je i Turistička zajednica Požeško slavonske županije. Kroz njihove objave na blogovima i društvenim mrežama smo svijetu prikazali svu ljepotu i raskoš naše županije kao i cijele regije Slavonija. Njihovi blogovi su izrazito posjećeni, pri prvoj posjeti Slavoniji njihove dojmove i foto zapise vidjelo je preko milijun pratitelja. Novinari su posjetili 04.rujna 2018.g. Park prirode Papuk, Kamp Duboku, Kutjevački podrum, imali su obilazak grada Požege, ručak u Starim fenjerima, te večeru i noćenje u Zlatnom lugu. Sutradan prilikom polaska prema Brodsko-posavskoj županiji posjetili su i Ranč Čondić.

Prihvatali smo posjet stranih agenata na temu aktivnog odmora koji su 17.listopada bili na području Pakraca i uz prezentaciju agencije Open Way i TZG Pakraca upoznali sadržaje i mogućnosti, te iskusili Off road vožnju, te imali ručak u Hotelu Pakrac. Zatim su posjetili Kamp Duboka u Velikoj u sklopu Parka prirode Papuk, te nakon toga uz pratnju agencije Luks Bike Adventure iz Požege imali razgled grada Požege na biciklima, te degustaciju vina u podrumu udruge vinara Stjepan Koydl i večeru i noćenje u Zlatnom lugu.

3. Posebne prezentacije

Pod posebnim prezentacijama nalaze se vanjske i unutarnje prezentacije koje provodimo samostalno i/ili u suradnji s TZŽ klastera Slavonije, te Dani hrvatskog turizma i Poslovno turistička burza.

3.1. Vanjske prezentacije

U 2018.g. samostalno i u suradnji s županijskim turističkim zajednicama s područja Slavonije, održane su slijedeće prezentacije:

- Sajam Destination show, London (Velika Britanija) 01.-04. veljače 2018.g.

Turističke zajednice županija Osječko – baranjske, Brodsko – posavske, Virovitičko – podravske, Vukovarsko – srijemske, Požeško – slavonske, Varaždinske i Zagrebačke realizirale su treći zajednički nastup na turističkom sajmu Destinationshow, koji se od 1. – 4. veljače održao u Londonu. I ovogodišnji nastup održao se uz potporu Hrvatske turističke zajednice, a turistički sadržaji i atrakcije zajednički su predstavljeni na štandu pod nazivom „Kontinentalna Hrvatska“. Kontinentalnu Hrvatsku predstavile su direktorica Zagrebačke županije, gđa Ružica Rašperić, direktorica TZ Vukovarsko – srijemske županije, gđa Rujana Bušić Srpk, pomoćnik direktorice TZ Virovitičko – podravske županije, gosp. Josip Mikolčić i direktorica TZ Požeško – slavonske županije, gđa Maja Jakobović Vukušić. Ovogodišnjih preko 400 izlagača posjetilo je preko 50.000 posjetitelja. Kulturna baština, parkovi prirode i očuvana prirodna baština, jedinstvena gastronomija i vina, cikloturizam i brojna događanja osnovna su turistička ponuda predstavljena tržištu Velike Britanije. Posjetitelji koji su uglavnom starije životne dobi, putuju izvan glavne turističke sezone, najčešće individualno, samostalno kreirajući sadržaje i destinacije koje žele posjetiti. Posjetitelji se osim za sadržaje i atrakcije koje se nude, zanimaju za mogućnosti javnog prijevoza, kvalitete smještaja, cijene, najbolje vrijeme za posjet kao i općenito vremenske uvjete te sigurnost. Veliki je broj posjetitelja koji već poznaju Hrvatsku i koji uživaju istražujući sve njezine ljepote. Hrvatska je prepoznat turistički brend na tržištu Velike Britanije, a kontinentalna Hrvatska kao dio tog atraktivnog brenda „najljepše zemlje na svijetu“ kako su je mnogi tijekom sajma nazvali, mora zauzeti svoje zasluženo mjesto i pokazati ljepote Hrvatske u njezinoj predivnoj različitosti.

- Ljubljana (Slovenija) 07. ožujka 2018.g.

Turističke zajednice Osječko – baranjske, Požeško – slavonske, Virovitičko – podravske, Brodsko – posavske i Vukovarsko – srijemske županije realizirale su planiranu posebnu prezentaciju Slavonije u Ljubljani. Prezentacija je održana 07. ožujka u prostorijama Predstavnistva HTZ-a u Ljubljani.

- London (Velika Britanija) – sajam WTM London 05.-07. studenoga 2018.g.

Turističke zajednice Brodsko – posavske, Osječko – baranjske, Virovitičko – podravske, Vukovarsko – srijemske i Požeško-slavonske županije realizirale su prezentaciju Slavonije u Londonu. Sajam WTM London održao se od 05.-07. studenog 2018.g. gdje je klaster Slavonije bio jedan od 24 suizlagača na štandu Hrvatske turističke zajednice. Promidžba hrvatske turističke ponude na sajmovima za sljedeću turističku godinu službeno je počela na sajmu WTM u Londonu, gdje je održana najvažnija svjetska turistička burza – World Travel Market (WTM) na kojoj se predstavilo oko 5.000 izlagača iz 185 turističkih destinacija, a sajam posjeti oko 51.000 posjetitelja. S obzirom na zadaće koje provodi TZŽ, na štandu klastera Slavonije najviše upita i ostvarenih kontakata bilo je s novinarima i blogerima koji su iskazali interes za dolazak u destinaciju, zatim s medijskim kućama, odnosno raznim magazinima koji se bave temama: destinacije za putovanje s obitelji, camping, neotkrivene kontinentalne destinacije i sl., te smo imali kontakte s nekoliko firmi koje nude razne programe za poboljšanje poslovanja i veću vidljivost destinacija, poput mobilne aplikacije WishTrip i dr., a nekoliko je upita bilo vezano za krstarenja Dunavom. TZ Požeško-slavonske županije bila nositelj i organizator predstavljanja na sajmu.

- Torino (Italija) 14.studenoga 2018.g.

Turističke zajednice Brodsko – posavske, Osječko – baranjske, Virovitičko – podravske, Vukovarsko – srijemske i Požeško-slavonske županije realizirale su posebnu prezentaciju Slavonije u Torinu u sklopu koje je održana i poslovna radionica Sell Croatia. Prezentacija je održana 14.studenoga 2018.g. na lokaciji Allegro Golden Palace u Torinu u obliku panel prezentacije Slavonije kroz predstavljanje turističkih proizvoda poput aktivnog odmora, eno i gastro ponude, kulturnih znamenitosti, prirodnih ljepota i dr. Istaknuto je kako je Slavonija za talijanske goste idealna destinacija za odmor koji kombinira more i kontinent i za upoznavanje neotkrivenog dijela Hrvatske. Poslovna radionica održana je između hrvatskih turističkih subjekata i talijanskih partnera na kojoj je sudjelovalo 19 turističkih tvrtki iz Hrvatske i 70 turističkih agenata i predstavnika CRAL-ova (organizacija unutar sindikata velikih tvrtki i banaka koje se bave organiziranjem putovanja za svoje članove iz područja regije Piemonte). Cilj poslovne radionice bio je pokretanje jače suradnje između hrvatskih i talijanskih partnera, te predstavljanje potencijala, turističkih proizvoda i sadržaja na području regije Slavonija. TZ Požeško-slavonske županije bila nositelj i organizator posebne prezentacije i poslovne radionice.

- Beč (Austrija) 27.studenoga 2018.g.

Klaster Slavonije, odnosno Osječko-baranjska, Brodsko-posavska, Požeško-slavonska, Vukovarsko-srijemska i Virovitičko-podravska županija, i predstavništvo Hrvatske turističke zajednice u Austriji su 27. studenog uspješno prezentirale povjesnu, kulturnu i eno-gastro ponudu Slavonije i Baranje ispred 20-tak novinara iz Austrije. Prezentaciji se odazvalo 20-tak novinara iz redakcija Falstaff, Golden Age, Reise-aktuell, Gewinn, TAI, styria digital one, 55plus-magazine, Wienmagazin, Kurier, Hotelmagazin Online, time4you, Auto Touring, TIP i drugi kojima je predstavljena cjelokupna ponuda Klastera Slavonije te servirana gastronomска ponuda i

specijaliteti toga kraja Hrvatske te su svim uzvanicima podijeljeni promidžbeni materijali i press mapa Klastera Slavonije.

3.2. Unutarnje prezentacije

TZ Požeško-slavonske županije u sklopu WineRi festivala u Rijeci održala je prezentaciju turističke ponude i sadržaja županije. Na prezentaciji su sudjelovali uz direktoricu Maju Jakobović Vukušić i Hrvoje Strnak ispred TZG Pleternice, Tomislav Galić ispred TZO Velika i Igor Marač ispred turističke agencije Luks Bike Adventure.

3.3. Dani hrvatskog turizma

Dani hrvatskog turizma (DHT) tradicionalni je godišnji skup na kojemu se obilježava završetak jedne i početak slijedeće turističke sezone. U 2018.g. nismo sudjelovali na DHT-u.

3.4. Poslovno turistička burza

TZ Požeško-slavonske županije kandidirala je subjekte s područja Požeško-slavonske županije na natječaj za dobitnika nagrade Simply the best. Simply the best nagrade dodjeljuje Udruga hrvatskih putničkih agencija (UHPA) i časopis Way to Croatia za kreativan razvoj turističkih proizvoda, te oblikovanje i unapređenje sadržaja turističke ponude u nekoliko kategorija.

U kategoriji manifestacije eno-gastronomskih sadržaja dobitnik nagrade bila je manifestacija Najduži stol u Hrvata u organizaciji Općine Velika i TZO Velika, a za program Biciklom u željezno doba i seriju ciklo programa nagradu je dobila agencija Luks Bike Adventure iz Požege. Nagrade su dodijeljene u sklopu poslovno turističke burze koja se održala u Varaždinu od 14. – 16.studenog 2018.g.

V. INTERNI MARKETING

Turistička zajednica Požeško-slavonske županije sudjelovala je aktivno u radu koordinacija sustava turističkih zajednica na regionalnoj i nacionalnoj razini, te je na koordinacijama direktora TZ gradova i općina dogovarala aktivnosti, te pratila kretanja i promjene vezane za razvoj turizma na području županije. Komunikacija se razvijala i sa subjektima koji pružaju ugostiteljske i turističke usluge, kako bi se aktivnosti i projekti Turističke zajednice Požeško-slavonske županije usuglasili i s njihovim radom i djelovanjem, a zajednički u granicama svojih mogućnosti utjecali na poboljšanje uvjeta za rast i razvoj cjelokupne turističke ponude. Požeško-slavonska županija ostaje strateški partner za osiguranje preduvjeta za jačanje i razvoj turizma u županiji.

1. Edukacija

Edukacija zaposlenih djelatnika jedna je od osnovnih potreba za uspješnost provedbe svakog programa i projekta.

- Radionica Koordinacija aktivnosti sustava destinacijskih menadžment organizacija DMO i destinacijskih menadžment kompanija DMK

Dana 28. lipnja 2018.g. u Požegi je održana radionica pod nazivom Koordinacija aktivnosti sustava destinacijskih menadžment organizacija DMO i destinacijskih menadžment kompanija DMK koja se održala u organizaciji HTZ-a, UHPA-e i TZ PSŽ.

Cilj radionice bio je identifikacija stanja i glavnih izazova u komercijalizaciji složenih turističkih proizvoda za tržište posebnih interesa, stanja i glavnih izazova u suradnji i komunikaciji sustava turističkih zajednica s postojećim DMK i/ili potencijalnim DMK, dugoročnih obrazovnih potreba i odabira prioriteta u nastavku edukativnih aktivnosti u okviru razvoja DMK.

TZ Požeško-slavonske županije sudjelovala je na 8. Turističkom forumu kontinentalnog turizma Hrvatske s temom: "Kulturni turizam i perspektive razvoja religijskog turizma u Hrvatskoj" koji se održao 03. i 04.listopada u Vukovaru. Na forumu je održan niz prezentacija i predavanja od strane eminentnih stručnjaka.

Turistička zajednica Požeško-slavonske županije sudjelovala je u različitim edukacijskim aktivnostima poput koordinacija, radionica, foruma, edukativnih seminara i okruglih stolova.

2. Koordinacija i nadzor sustava turističkih zajednica na području županije

Turistička zajednica Požeško-slavonske županije tijekom 2018.g. održavala je koordinacije turističkih zajednica na području županije na kojima se dogovaraju aktivnosti, te se prate kretanja i promjene vezane za razvoj turizma na području županije.

Isto tako ostvarena je koordinacija s lokalnim turističkim zajednicama oko udruženog oglašavanja, kalendara događanja, kandidiranja i realizacije projekata i svih drugih aktivnosti.

Vezano za nadzor sustava turističkih zajednica na području županije, Turistička zajednica Požeško-slavonske županije poduzimala je aktivnosti kako bi sve lokalne turističke zajednice pravovremeno bile upućene u sve obveze i svu dokumentaciju koju su obavezne redovito prikupljati, analizirati i dostavljati.

Koordinacija TZ služi tome da nadzor od strane MINT-a i HTZ-a bude uspješan.

3. Nagrade i priznanja (Projekt Volim Hrvatsku i ostalo)

3.1. Volim Hrvatsku

Projekt Volim Hrvatsku je ekološko-edukativna akcija koja se od strane Hrvatske turističke zajednice nije provodila u 2018.g., te nismo imali aktivnosti vezane za provedbu natječaja u dječjim vrtićima i osnovnim školama.

3.2. Ostale nagrade i priznanja

Ovdje smo predviđeli sve nagrade i priznanja koja bismo dodjeljivali iz akcija koje sami osmislimo i provodimo, kao i nagrade za povjerenstva koja sudjeluju pri odabiru najboljih i najkvalitetnijih.

VI. MARKETINŠKA INFRASTRUKTURA

Jedna od primarnih zadaća Turističke zajednice Požeško-slavonske županije je suradnja s institucijama, ustanovama, udrugama, tvrtkama i pojedincima u svrhu poboljšanja kvalitete i proširenja turističke ponude. Kontinuirano evidentiranje i praćenje svih kretanja na području turizma i na području s turizmom povezanih djelatnosti u svrhu ostvarivanja usklađenosti turističkih projekata i aktivnosti s ukupnim aktivnostima u svrhu razvoja turizma, te posebice praćenje novih turističkih proizvoda svakodnevni je posao Turističke zajednice Požeško-slavonske županije.

Nastavak rada na upotpunjavanju baze fotografskih i tekstualnih podataka odvijao se sukladno potrebama u kontekstu realizacije pojedinih programskih zadataka i provođenja projekata.

1. Proizvodnja multimedijalnih materijala

U multimedijalne sadržaje ubrajaju se filmovi, video snimci, spotovi, Internet stranica, društvena mreža, a u okviru ove aktivnosti vrši se i priprema za nove elektroničke brošure, letke, postere, karte, itd. (grafička priprema, prijevodi, ažuriranje). Turistička zajednica Požeško-slavonske županije radila je na učinkovitijoj online komunikaciji, gdje nastoji sve turističke sadržaje učiniti što dostupnijima krajnjim korisnicima.

2. Istraživanje tržišta

S obzirom na planove HTZ-a o poboljšanom sustavu informiranja kojim započinje prikupljanje relevantnih i svježih informacija o turističkom sustavu Hrvatske (potražnja, ponuda, konkurenциja, posrednici, itd.) kao i ostalih informacija važnih za razvoj i promociju turizma u cjelini i/ili pojedinih proizvoda, Turistička zajednica Požeško-slavonske županije uključila se u aktivnosti oko istraživanja tržišta.

3. Formiranje baze podataka

Prilikom redizajniranja i ažuriranja Internet stranice Turističke zajednice Požeško-slavonske županije imali smo bazu podataka turističke ponude koja je sadržavala podatke o znamenitostima, kulturi i umjetnosti, pružateljima usluga sportsko-rekreativnih aktivnosti, pružateljima usluga hrane i pića (restorani, barovi, kušaonice), vinarima, te proizvođačima OPG i

eko proizvoda. Navedenu bazu smo nadogradili i podijelili u nekoliko kategorija, te smo svakodnevno u mogućnosti promijeniti sadržaj o turističkim subjektima ili unijeti nove turističke subjekte u bazu podataka.

4. Suradnja s međunarodnim institucijama

Turistička zajednica Požeško-slavonske županije u suradnji s klasterom Slavonija ostvaruje suradnju s međunarodnim institucijama, bilo prilikom predstavljanja i prezentacije regije Slavonija, bilo prilikom ostvarivanja suradnje oko provedbe projekata i slično.

5. Banka fotografija i priprema u izdavaštvu

Turistička zajednica Požeško-slavonske županije posjeduje bazu fotografija koja se redovito dopunjava novim fotografijama, te će istu koristiti prilikom izdavanja tiskanih materijala.

6. Jedinstveni turistički informacijski sustav

Od 01.01.2016.g. uveden je novi Informacijski sustav za prijavu i odjavu turista eVisitor kao jedinstveni informacijski sustav koji funkcionalno povezuje sve turističke zajednice u Republici Hrvatskoj, a dostupan je putem Interneta. Putem navedenog sustava povezani su i međusobno dijele osnovne turističke informacije sve turističke zajednice, te oko 60.000 pružatelja usluga smještaja, a pojedina turistička zajednica ima uvid u sve prikupljene podatke o pružateljima usluga smještaja i njihovim smještajnim objektima kao i kretanjima turista na svom području. Za uporabu navedenog informacijskog sustava dovoljan je Internet preglednik i Internet veza. Na području Požeško-slavonske županije u 2018.g. u sustav je uneseno 52 smještajna objekata koji su raspolagali s 1061 ležajem. TZ Požeško-slavonske županije vodi poslove vezane za 5 objekata na području Općine Brestovac i 1 objekt na području Općine Čaglin. U stalnoj smo komunikaciji s kolegama iz lokalnih turističkih zajednica, te smještajnim objektima oko svih aktivnosti vezanih za sustav eVisitor.

VII. POSEBNI PROGRAMI

1. Poticanje i pomaganje razvoja turizma na područjima koja nisu turistički razvijena

Planiran je efikasniji sustav potpore gdje je finansijska pomoć usmjeren na područja sa najvećim potencijalom za razvoj (potencijal se može tehnički odrediti analizom turističkih resursa i atrakcija regije, ponude usluga u smještajnim kapacitetima, restoranima, trgovinama, kao i analizom uvjeta dostupnosti, pamtljivosti turističkih doživljaja koji se u destinaciji mogu doživjeti, razine "pozitivnih" asocijacija na regiju, nastojanja kompanija za razvoj turizma, itd.), gdje Turistička zajednica Požeško-slavonske županije prati i pravovremeno prijavljuje projekte, kao i informira LTZ i sve subjekte koji obavljaju djelatnosti indirektno ili direktno povezane sa turizmom, a udovoljavaju uvjetima objavljenih natječaja o mogućnosti prijavljivanja na natječaje.

VIII. OSTALO

Turistička zajednica Požeško-slavonske županije sudjeluje u izradi planova razvoja turizma, strateških marketinških planova i ostalih dokumenata, te prikupljanju podataka.

IX. POKRIVANJE MANJKA IZ PRETHODNE GODINE

Manjka nije bilo.

DODATAK 1.

Podaci o turističkom prometu u 2018.godini

Turistički promet u razdoblju siječanj-prosinac 2018.

U razdoblju siječanj-prosinac 2018.g. na području Požeško-slavonske županije ostvareno je 16465 dolazaka koji su rezultirali s 37108 noćenja. U usporedbi s istim razdobljem prošle godine u dolascima je ostvareno povećanje za 22,9% (13399 dolazaka siječanj-prosinac 2017.g.), te povećanje od 19,9% u noćenjima (30962 noćenje siječanj-prosinac 2017.g.).

Na području općine Brestovac, čiji turistički promet prati TZ Požeško-slavonske županije, ostvareno je 675 dolazaka i 2088 noćenja, odnosno dolasci su povećani za 62 % (415 – 2017.g.), a noćenja su povećana za 122% (939 – 2017.g.).

Na području općine Čaglin, čiji turistički promet prati TZ Požeško-slavonske županije, ostvareno je 30 dolaska i 191 noćenja, odnosno smanjenje u dolascima za 14,3% (35 – 2017.g.), a noćenja su smanjena za 12,4% (218 – 2017.g.).

Na području TZG Kutjevo ostvareno je 1812 dolazak i 2933 noćenja, odnosno dolasci su povećani za 6,5 % (1701 – 2017.g.), a noćenja su smanjena za 5,2% (3093 – 2017.g.).

Na području TZG Lipika ostvareno je 898 dolaska i 3340 noćenja, odnosno dolasci su povećani 54% za 10% (583 – 2016.g.) i noćenja su povećana za 31% (2548 – 2017.g.).

Na području TZG Pakrac ostvareno je 2476 dolazaka i 5025 noćenja, odnosno dolasci su povećani za 37% (1805 – 2017.g.), a noćenja su povećana za 22,7% (4094 – 2017.g.).

Na području TZG Pleternice ostvareno je 493 dolazaka i 1142 noćenja u 2017.g. odnosno dolasci su povećani za 98,8% (248 – 2017.g.), dok su noćenja povećana za 70% (668 – 2017.g.)

Na području TZG Požege ostvareno je 7254 dolazaka i 14900 noćenja, odnosno dolasci su povećani za 14,3% (6344 – 2017.g.), dok su noćenja povećana za 10,8% (13444 – 2017.g.)

Na području TZO Velika ostvareno je 2827 dolaska i 7489 noćenja, odnosno dolasci su povećani za 24,6% (2268 – 2017.g.), a noćenja su povećana za 25,7% (5958 – 2017.g.).